

Práce kněževeského střediska STS byla velmi dobrá. To se projevilo v hektarových výnosech jednotlivých plodin. Z nich je vidět, že v roce 1957 traktoristé pracovali docela úspěšně. Ve velké míře se zasloužili o podstatné překročení výnosu bramborů. Zvláště dobře si vedli v jarních pracích. Práce ve žních byla daleko lépe organizovaná, než tomu bylo kdykoliv předtím. V roce 1957 pracovalo středisko jen pro JZD v Kněževsi.

Středisko STS

V soutěži pěstitelů chmele získalo JZD I. místo v Pražském kraji s odměnou 25 000 Kčs.

Soutěž pěstitelů

V soutěži pěstitelů kukuřice umístilo se JZD na III. místě v kraji s odměnou 1000 Kčs.

Kukuřice

Na rekreaci byly vyslány družstevnice: Marie Raková, Věra Palkosková, Marie Šimová a Emilie Fojtíková.

Rekreace

JZD pro své členy uspořádalo výlety a zájezdy: do Českého ráje, na Orlik a Hlubokou, k Máchovu jezeru, dvakrát na divadlo do Prahy, také na přehradu ve Slapech.

Zájezdy

K zakreslenému plánu Kněževsi v této kronice podávám jakési vysvětlení. Kněževs byla původně v takzvaných „Tenclich“, tj. od železniční trati Krupá-Kolešovice za křižovatkou dráhy a silnice Kněževs-Přílepy od trati výš směrem ke Přílepům a snad i níže až k potoku.

Původní Kněževs

To byly malé dřevěné domečky. Tato osada byla oplocena, otýněna – proto Týnec, Tencle.

Výklad názvu

Druhá Kněževs byla založena po roce 1318, když se tu za krále Jana Lucemburského usadili právem zákupní Němci. Němci z Kněževsi – Herrndorf – odešli za válek husitských a zůstalo tu jen obyvatelstvo české, které jistě žilo tu i dříve mezi německými osadníky. Tato druhá Kněževs posunuta byla více do středu katastru a k vodě blíž, pravděpodobně mezi stromy lesní, v močálovitém terénu.

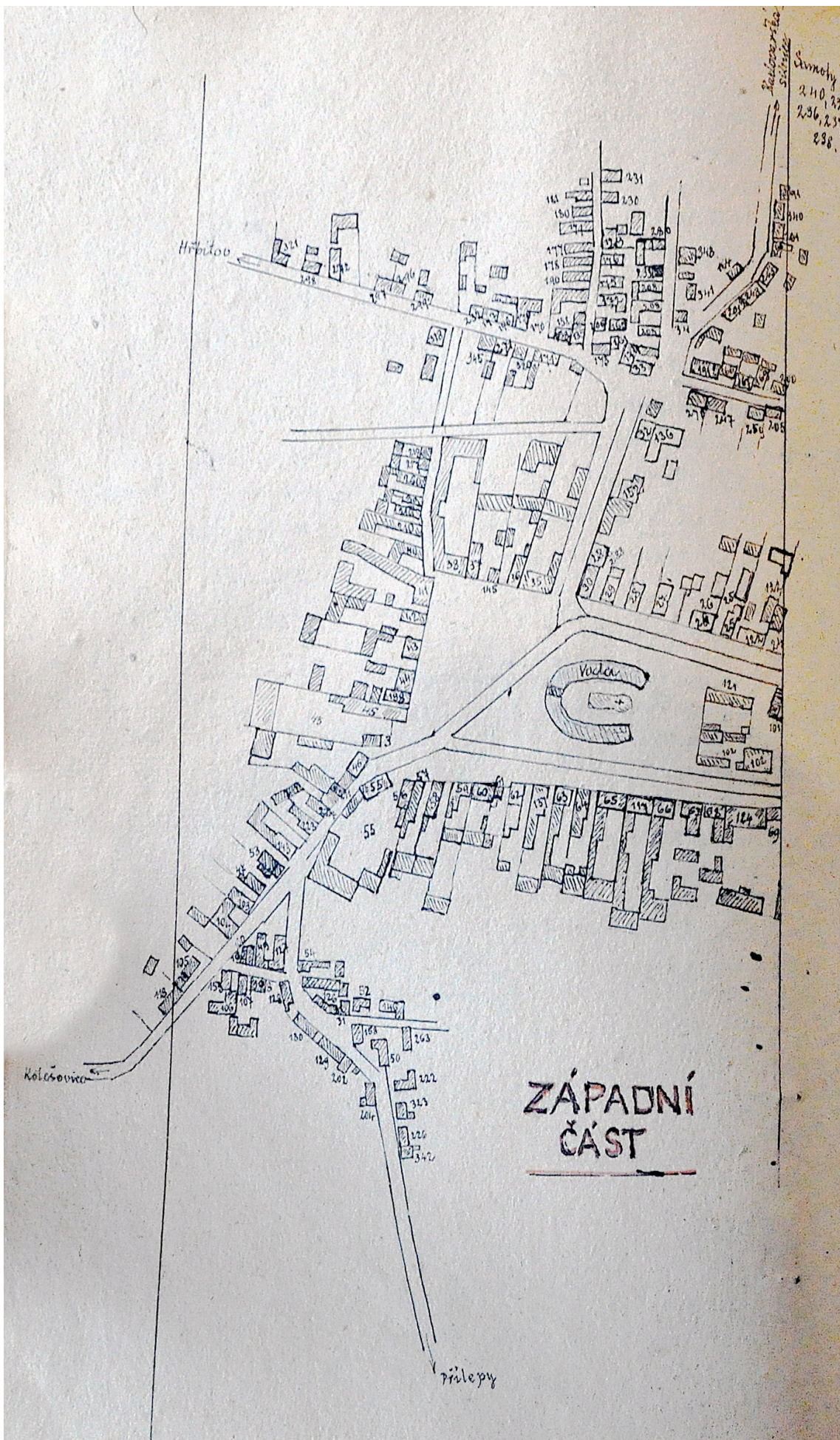
Druhá Kněževs

Poněvadž se zdá, že v příští době změní se Kněževs, a to třeba značně, zakreslil jsem plán Kněževsi podle stavu v letech 1950-1958. Kněževs byla uzavřená obec a vstup do ní byl možný jedině branou na straně východní nebo západní – „horní brána“ a „dolní brána“. Jiný vchod do Kněževsi nebyl, leda po dvoře a záhumenku některého souseda.

Brány

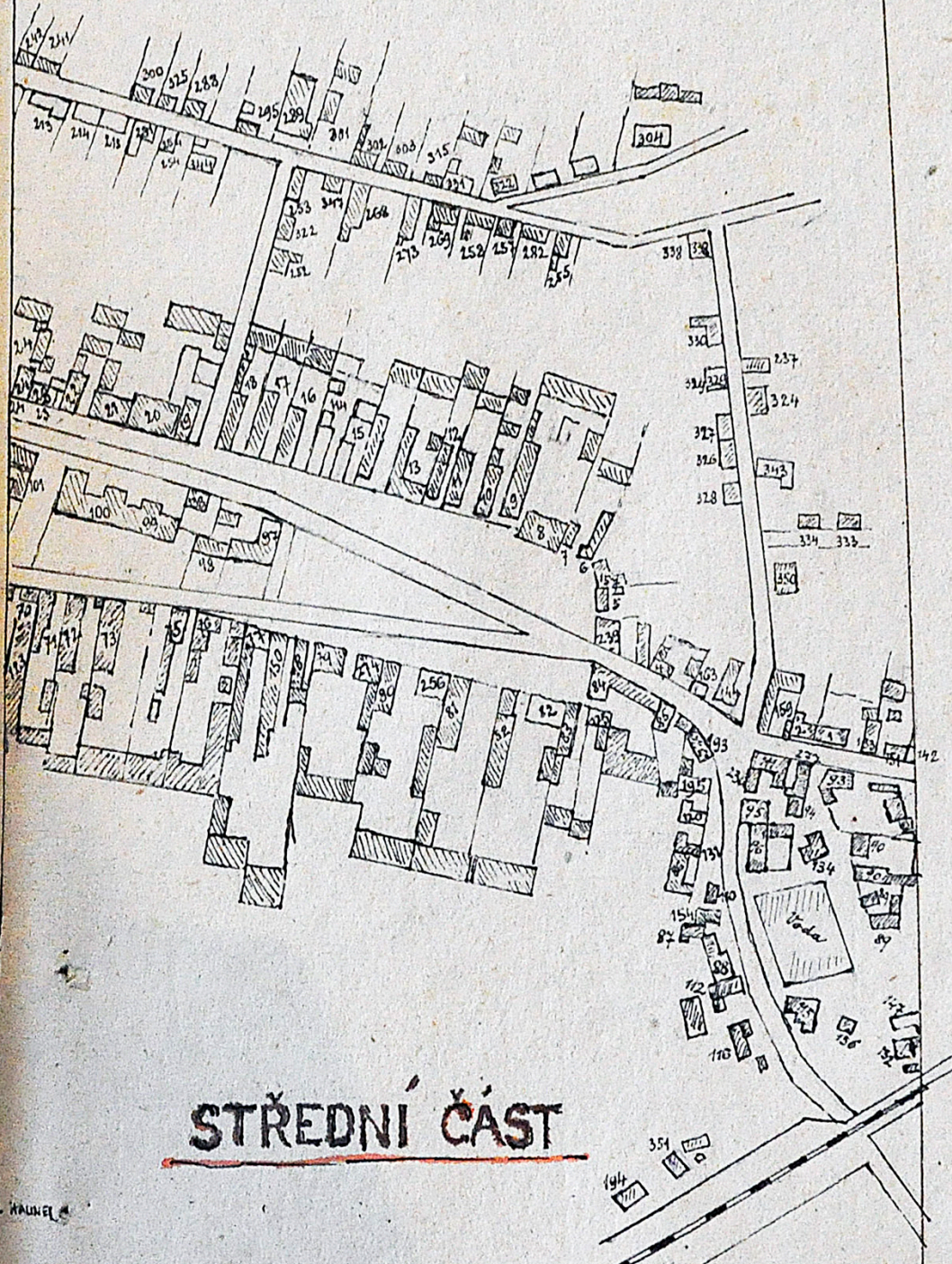
Když byly domy číslovány, to již mezi původními domy vestavena byla tu a tam třeba výměnkářská chalupa nebo domek pro příbuzné. Byly to stavby veskrze skromné a malé i nizoučké, jenom dům očíslovaný později čp. 24 byl rozsáhlý a proti jiným značně vysoký – to byla rychta. Rychta nejen pro Kněževs, ale i pro obce okolní.

Vývoj uspořádání

KNĚŽEVES

ROK 1958

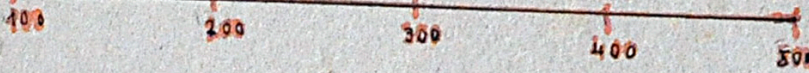
STŘEDNÍ ČÁST

KRESLIL HAUWEL

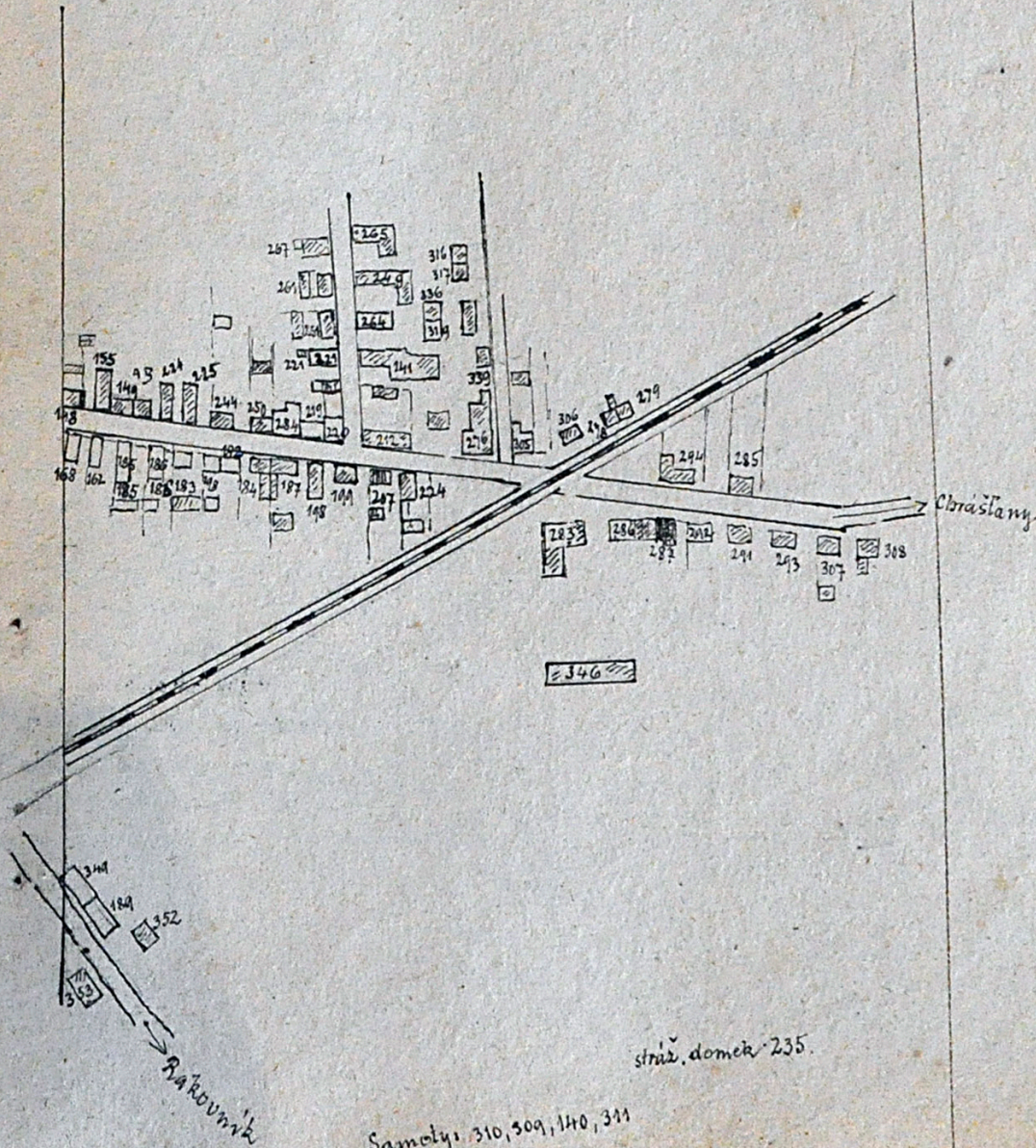
Kolešovice

KNĚŽEVES

MĚŘ. 1 : 2880

VÝCHODNÍ ČÁST

V dnešní Kněževsi shledáme domy nové, někde také staré, malé, střední i velké, ba statky i takové, jichž zastavěná plocha obnáší 10, 12, 15 i více arů.

Když došlo k číslování domů, to už byly domky i před branami s čísly kolem 100 nebo málo nad 100.

Uvádím jednotlivé domy podle stavu v roce 1950-1958, jméno majitele a ještě některé podrobnosti, třeba zaměstnání majitele nebo nájemníka, což může v budoucnu býti zajímavé. Nyní je 95 % půdy v Jednotném zemědělském družstvu.

- 1) Václav Martinovec, zánovní domek s 2,1 ha půdy; dříve tu stávala myslivna.
- 2) František Tureček, zánovní domek s 1,5 ha půdy.
- 3) To byla stará dřevěná chaloupka, která vyhořela asi před 30 lety. Stála mezi čp. 144 a 159.
- 4) Frant. Majer, holič, zánovní domek se 1,2 ha půdy. Ve starém domku, který tu stával, bydlil výběrčí mýta – u horní brány.
- 5) Adolf Truksa, výměnkář, nový domek s 0,24 ha půdy.
- 6) Adolf Černý, starý sešlý statek s 11 ha půdy.
- 7) Adolf Černý, starý výměnkářský domeček, zcela sešlý.
- 8) Josef Patrák, statek, nový velký dům s 31 ha polí.
- 9) Josef Patrák, starý domek, součást statku čp. 8.
- 10) Josef Klůc, kolář, starý domek s novými přístavbami a s 6 ha půdy.
- 11) František Tregler, zedník, stavby staré a sešlé s 4,5 ha půdy, dosud mimo JZD.
- 12) Josef Stehlík, starý domek, v dobrém stavu, s 3,5 ha půdy.
- 13) Emil Amler, statek, stavby zánovní s 12 ha půdy.
- 14) Alois Folda, starý domek se zánovními přístavbami jako je sušárna se sýpkami a stodola, se 7,2 ha půdy.
- 15) Václav Vašek, cukrář, domek s hospodářskými stavbami, s 5,2 ha půdy.
- 16) Anna a syn Ing. Frant. Hauner, zánovní stavby, statek s většími stavbami a s 8,4 ha půdy.
- 17) Josef Pracný, bývalý strážník, starý bývalý statek s 14 ha půdy.
- 18) Ant. Kreisl, statek, s dobrými stavbami a s 11 ha půdy.
- 19) Josef Králíčka, holičství, nyní jako komunální, bez polí.
- 20) Marta Lišková, bývalá ředitelka pražské školy, velký starý dům, jednopatrový, s prodejny, bývalý statek s hostincem a sálem, s 20 ha půdy.
- 21) Nyní pěkná, vkusná, jednopatrová budova, v přízemí státní spořitelna, v I. poschodí zdravotní středisko.
- 22) Bývalý statek, staré stavby, nová sušárna, s 13 ha půdy.
- 23) Zánovní dům, jednopatrový, se 4 partajemi, majitel úředník v Praze.
- 24) Obsazeno je státní traktorovou stanicí. Zde stávaly rozsáhlé stavby kněževské rychty, o níž pojednáno je zevrubně na předchozích stranách. Tuto bývalou rychtu držel pak Frant. Kraupner, po

Dnešní domy

Číslování domů

Přehled domů a jejich majitelů

něm Jakub Štros, Dr. Frant. Lamač, Leon Hornof – mívala celý lán polí.

- 25) Vladimír Mikš, stará obytná stavba, statek s 8,1 ha polí.
- 26) Katolická fara.
- 27) Antonín Patrák, bývalý ředitel školy v Mutějovicích, starý domek, kdysi tu byl statek s 12 ha polí.
- 28) Václav Englický, nyní úředník, starý domek s 4,5 ha polí.
- 29) Josef Tureček, státní cestář, velmi starý domek s malým dvorem. Kdysi tu bylo hospodářství se 7 ha polí.
- 30) Václav Trešl, bývalý kupec, starý, malý domek.
- 31) Starý domek o 1 světnici.
- 32) Vojtěch Panoška, pracuje jako člen v JZD, dříve státní cestář.
- 33) Václav Hejda, zaměstnanec státních drah, starší domek.
- 34) Anna Šilhánková, bývalá učitelka, nový rodinný domek.
- 35) Václav Stehlík, statek o 18 ha půdy, nyní v JZD, nový jednopatrový dům.
- 36) Václav Konopásek, statek s 13 ha půdy, velké hospodářské stavby.
- 37) Václav Ransdorf, statek, budovy staré, s 8 ha polí.
- 38) Jaroslav Laun, velký statek, jednopatrový dům, kdysi hostinec, 24 ha půdy.
- 39) Jaroslav Kounovský, malý starší domek, majitel zaměstnanec drah.
- 40) Alois Bazika, nový domek s 3,5 ha půdy.
- 41) Josef Patrák, statek, jednopatrový obytný dům, s velkými hospodářskými stavbami, s 16 ha půdy.
- 42) Josef Šíma, statek s 8 ha polí.
- 43) Rudolf Modr, statek s 11 ha polí.
- 44) František Hinz, zámečník, zaměstnaný v JZD, nový dům.
- 45) Leon Hornof, jednopatrový dům, velké hospodářské stavby, 16 ha polí.
- 46) Josef Hocký, jednopatrový dům, hospodářské stavby s 24 ha polí.
- 47) Josef Panoška, starý domek s 2,5 ha polí.
- 48) Václav Slabý, tesař, starý domek s 1,2 ha polí.
- 49) Frant. Kulovaná, švadlena, starý domek.
- 50) Frant. Šíma, jednopatrový starší dům s 2,2 ha polí.
- 51) Jiří Hornof, železničář, jednopatrový starší dům.
- 52) Anna Dlouhá, zemědělská dělnice, domek starý a malý.
- 53) Josef Bradáč, truhlář, starší domek s truhlářskou dílnou.
- 54) Frant. Brabec, zedník, starší dům.
- 55) Josef Vrábík, starý obytný dům, velké nové hospodářské stavby, 44 ha půdy.

